

REIN
STUUDMAN

Mientje

komt op bezoek

door
JEANNE MARIE

ZILVER

SERIE

G-F-CALLENBACH & NIJKERK

**MIENTJE
KOMT OP BEZOEK**

MET TEKENINGEN VAN REIN STURMAN

MIENTJE KOMT OP BEZOEK

DOOR
JEANNE MARIE

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

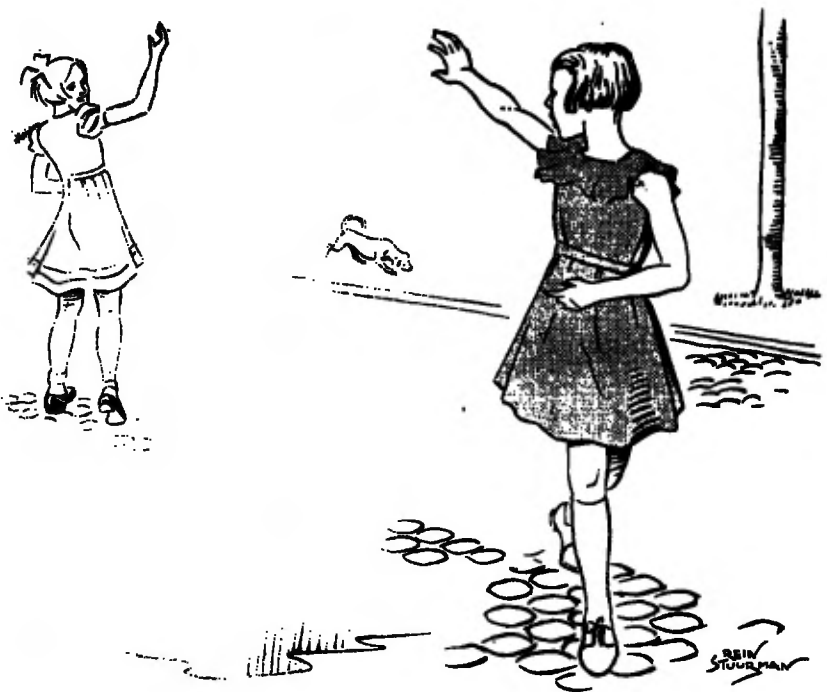
1. JOPIE DURFT HET AAN

Als iederen middag om dezen tijd, staan Mientje Mellema en Jopie Hogendijk op het hoekje van de Populierenlaan en den ouden Kerkweg nog een ogenblikje te babbelen, om dan haastig afscheid van elkaar te nemen en vlug naar huis te gaan: de een links, de ander rechts de Populierenlaan op.

„Nou, tot twee uur dan; niet later, hoor!” roept Mientje haar vriendin nog na.

„Nee, niet later,” roept Jopie terug.

Onderwijl zijn ze dan al een aardig eindje van elkaar af. Mientje heeft niet zo'n erge haast. Bij haar thuis wordt niet voor één uur gegeten. Maar Jopie heeft het dadelijk op een lopen gezet. Zij heeft wèl haast. Nou, en òf. Om kwart over twaalf staat de tafel gedekt, dat weet ze. En pas op, als ze dan niet thuis is! Dan vlug eten en moeder nog even helpen met de vaten. 't Is vandaag Zaterdag; een paar boodschappen zullen er dus ook nog wel zijn. Dan zal het meteen wel zowat twee uur

wezen. Die Mientje heeft eigenlijk gemakke-
lijk praten, die hoeft thuis nooit wat te doen!
Zo loopt Jopie onderweg te denken. Onder-
wijl reppen zich haar voeten.

Nog heeft de torenklok geen „kwart” gesla-
gen, als ze voor de deur staat. Prachtig, nu zal
moeder zeker niet boos op haar zijn.

„Dag moe.”

„Dag kind.”

Meer niet. Anders zegt moeder daar gewoon-
lijk nog iets bij: of ze haar voeten goed zal

vegen, omdat de gang net schoon is; of ze haar manteltje wel goed in het lusje zal hangen; of ze direct aan tafel komt; of ze, als ze haar handen gewassen heeft, meteen nog dit of dat uit de keuken mee wil brengen.

Maar nu niets van dat alles. „Dag kind,“ anders niet. Ook onder het eten zegt moeder maar heel, heel weinig. En als Jopie wat van school gaat vertellen, is het net, of moeder niet naar haar luistert.

„Dooreten, niet praten,“ zegt ze.

„Zou moeder tòch boos zijn?“ denkt Jopie.

Maar ze heeft toch niets kwááds gedaan, héús niet.

Een beetje angstig kijkt ze moeder een paar keer aan.

Wat staat moeders gezicht strak! Geen lachje wil er overheen glijden en geen vriendelijk woord komt er uit haar mond.

Zie je wel, dat moeder boos is?

Maar waaròm dan toch?

Jopie krijgt het er benauwd van.

En nog eens kijkt ze naar moeder, heel eventjes maar, met één schuin oogje.

Maar wat ziet ze dan: rolt daar een traán over
moeders wang? Ja, zeker, dat is een traan. En
dáár komt er nòg een!

Moeder is dus verdrietig. Niet bóós, maar ver-
drietig.

Zou moeder gemerkt hebben, dat Jopie naar
haar keek? Met een punt van haar schort
veegt ze de tranen van haar gezicht weg.

„Opoe is ziek,” zegt ze. „Toen jij nog maar net
naar school was vanmorgen, kwam Driekus
met een telegram.”

Driekus is de postbode.

„Is opoe erg ziek?” vraagt Jopie.

Eigenlijk weet ze wel, dat het erg is. Als het
niet erg was, had Driekus geen telegram
gebracht, dan had opa een brief geschreven.

„Ja,” antwoordt moeder, „het moet wel erg
zijn; opa vraagt tenminste of ik óver wil ko-
men, zo gauw mogelijk.”

„Dan gaat u zeker vanavond, als vader thuis-
komt,” veronderstelt Jopie, „of morgen?”

„Morgen is het Zondag, en bovendien veel te
laat. Vanavond is eigenlijk ook al te laat. Ik
ben er dan pas om negen uur.”

Dat is erg laat, dat vindt Jopie ook, maar hoe zou moeder eerder weg kunnen. Vader komt niet voor acht uur thuis.

Was ik maar groot, denkt Jopie, dan kon ik thuisblijven. Dan kon ik onderwijl al het werk netjes doen en op Neeltje passen en boterhammen voor vader snijden.

Neeltje is Jopie's kleine zusje.

Weer zegt moeder een tijdlang niets en weer lopen er tranen langs haar wangen.

In den rand van den spiegel steekt een lichtgroen briefje.

Dat is het telegram, dat Driekus vanmorgen heeft gebracht.

Als ze samen, moeder en Jopie, het eetgerei naar de keuken hebben gebracht, zegt moeder: „Jopie.”

„Ja, moe.”

„Zou jij alleen thuis durven blijven om op Neeltje te passen, tot vader thuiskomt vanavond?”

„Ik.... eh....” Jopie kleurt tot achter haar oren.

„Ja, moe,” zegt ze dan snel, „dat durf ik wel.”

„Maar dan moet je me beloven, dat je nergens aan zult zitten: niet aan het gaskraantje draaien, geen lucifers aansteken.”

„Nee, moe.”

„En geen vreemde mensen open doen.”

„Nee, moe.”

„En goed op Neeltje letten, dat ze niets in haar mondje steekt, of niet ergens op klautert....”

„Ja, moe.”

„Ik zal dan vóór ik wegga nog eerst brood snijden voor vanavond en de melk klaarzetten. Je vraagt dan maar aan vader, of die ze even op het gas wil warmen.”

„Ja, moe.”

„Nu, dan ga ik me maar meteen verkleden.”
Als moeder kort daarop vertrekt, is het kwart voor tweeën dóór.

Binnen vijf minuten kan ze aan het station zijn. Ze zal den trein van twee uur dus nog wel halen.

Bij het tuinkekje blijft moeder nog even staan. Het is, of ze arzelt. Ze kijkt Jopie, die aan de deur staat, nog eens ernstig aan. „Zal je heus goed voor alles zorgen, kind, en aan vader

vertellen, wat er aan de hand is?"

„Ja moe, heus.”

Het lijkt wel, of moeder haar niet vertrouwt. Waarom niet? Ze is toch geen klein meisje meer? Tien jaar all! Ze zal toch werkelijk niet zulke malle dingen doen als moeder daar zo even opnoemde: aan 't gaskraantje draaien, met lucifers spelen, vreemde mensen open doen.

Neen hoor, moeder kan gerust naar opoe gaan. Zij zal wel goed voor alles zorgen. Ze zal beginnen met de kamer op te ruimen en dan de keuken. En om vier uur krijgt Neeltje een kopje koude melk met een sneetje brood. Ze zal het haar netjes voeren, zodat ze niet morsen kan. Net zoals moeder dat anders altijd doet.

Aan de messen mag ze ook niet komen, dat weet ze wel. Maar er ligt nog wel een los sneetje in den broodtrommel; dat zal ze voorzichtig met haar vingers in kleine stukjes breken en in de melk voor Neeltje soppen. Dat zal best gaan.

Maar eerst moet de huiskamer aan kant: de

stoelen op hun plaats en de kruimeltjes bijgeveegd.

Dat opee ziek is, vindt Jopie erg naar. Maar dat zij nu den helen middag baas in huis is, en alleen op Neeltje mag passen, dat vindt ze fijn. Zó fijn, dat ze van plezier onder haar werk een schoolversje begint te zingen.

2. DE VERGETEN AFSPRAAK

Och, och, wat werkt die Jopie: de kamer, de keuken en straks zal ze de gang wel eens netjes met den stofdoek bewerken.

Vuil of stoffig is het nergens. Moeder heeft zeker vanmorgen alles zelf nog een goede beurt gegeven, maar een enkel stofje ligt toch wel hier en daar. Dat nu zal Jopie keurig wegeven. Het huis zal blinken, als moeder vanavond thuis komt. „Kind, kind,” zal ze zeggen, „jij bent me een huishoudstertje, hoor! Dat mag je nog eens méér doen, ook als opoe niet ziek meer is. Ik kan eigenlijk best eens méér uitgaan, als jij 's middags geen school hebt. Ik had niet gedacht, dat ik al zo'n grote dochter had.”

Ja, dat zal moeder allemaal zeggen.

En vader zal haar ook prijzen als hij thuiskomt. Het is nog maar net twee uur en zeker al wel tienmaal is Jopie op het achterplaatsje geweest om haar stofdoek uit te slaan.

Jammer genoeg, ziet ze geen van de buur-

vrouwen. Anders zou ze het grote nieuws vast aan ze vertellen: „moeder is de stad uit, naar opoe, die ernstig ziek ligt. Nu ben ik alleen thuis om op Neeltje te passen en voor het huishouden te zorgen.“

Als ze voor de elfde maal op het plaatsje staat met haar stofdoek, meent ze, dat ze de bel hoort. Wacht, ze zal even in de voorkamer door het raam kijken, wat dat wezen kan. Ze mag immers geen vreemde mensen open doen?

Vlug loopt ze naar binnen: de keuken en de

gang door, de voorkamer in en naar het raam. Ze ziet niemand. Toch is er gebeld. Dan maar eventjes tegen de ruiten tikken. Vast een koopman met veters of zeep. Dan zal ze van neen schudden en vlug weer aan haar werk gaan. Ze moet opschieten, anders komt ze niet klaar. Er is nog zóveel te doen!

Maar wat is dat? Geen man met veters laat zich zien.... maar Mientje Mellema.

Och.... dat is waar ook.... de afspraak.... twee uur.... op het hoekje van de Populierenlaan en den ouden Kerkweg....

Meteen kijkt Jopie naar de klok: halfdrie.

Mientje is geen vreemde, die mag ze dus wel open doen.

Snel loopt ze naar de voordeur om Mientje binnen te laten.

Gelijk wil ze gaan vertellen. Maar Mientje is haar al vóór.

„Dat is óók wat moois,” zegt die, „jij belooft me, dat je om twee uur bij de Populierenlaan zal zijn en nu is het halfdrie en nu heb je nog niet eens je mantel aan.”

„Ik kon echt niet,” zegt Jopie zacht.

Die Mientje kan soms ineens zo boos wezen. „Dan had je niks moeten beloven,” zo gaat Mientje alweer verder, „ik kon óók eigenlijk niet. M'n moeder wilde een mantel met me gaan kopen, maar toen heb ik gezegd, dat ik met jou afgesproken had. Nou, als ik dat geweten had, dat jij niet komen zou....”

„Ik kon heus niet,” zegt Jopie nog eens.

„Ga je dan nou tenminste aankleden. Het is bijna drie uur. De middag is zó om.”

„Ik kan niet mee.”

„Helemaal niet?”

„Nee, helemaal niet.”

„Nou nog mooier: had dat dan vanmorgen direct gezegd. Laat je me eerst dat hele eind voor niks lopen. En nu gaat m'n moeder natuurlijk ook de stad niet meer met me in. Het is nou veel te laat geworden.”

„Ik kon er echt niks aan doen,” zegt Jopie dan weer, „vanmorgen wist ik het nog niet.”

Nu gaat Mientje toch begrijpen, dat er iets bijzonders aan de hand moet zijn.

„Maar wat is er dan toch?” vraagt ze, een beetje ongeduldig.

„M'n opoe is ziek geworden,” vertelt Jopie nu,
„m'n moeder is naar haar toe en nu moet ik op
het huis passen en voor Neeltje zorgen.”

„Dus jij bent alleen thuis?”

Het is alsof Mientje's stem ineens wat vriende-
lijker klinkt.

„Ja,” antwoordt Jopie, „met Neeltje.”

„Ja, vanzelf, met Neeltje; en je vader, is die
er ook niet?”

„Neen, die komt vanavond pas thuis.”

„Saaï voor je, zeg, zo'n helen middag alleen.
En je hebt zeker niks te doen, hè?”

„Nou, en of. Ik maak alles netjes en straks
moet Neeltje haar melk hebben en tegen dat
vader thuis komt moet de tafel gedekt wor-
den.”

„Zeg, ik weet wat, ik zal je helpen.”

Daar heeft Jopie nu in 't geheel niet aan
gedacht dat Mientje zou kunnen komen om
haar te helpen. Het lijkt wel gezellig; alleen
zijn is werkelijk erg saai. . . . Maar, zou móé-
der het goedvinden?

Mientje merkt wel, dat Jopie niet zo maar in-
eens „ja” durft zeggen.

„Als je me liever niet hebt, dan zeg je dat maar, hoor, maar dan wacht ik Mándag óók niet op je. Dan ga ik nou maar naar Riek de Groot. Die heeft al zo dikwijls gevraagd, of ik eens bij haar kom spelen. . . .”

Zo is Mientje Mellema nou. En ze dóét het. O, Jopie weet, dat ze het dóét. En waarom zou moeder het eigenlijk niet goedvinden, dat Mientje bij haar blijft? Ze zijn toch vriendinnetjes?

„Je moet dan maar hier blijven,” zegt ze, „dan kun je me helpen met de gang, daar zou ik juist aan beginnen. Eerst moeten de deuren worden afgestoft. Als jij nu ook een doek neemt en met de kastdeur begint, dan neem ik eerst de voorkamerdeur.”

Nu, dat vindt Mientje best. In minder dan geen tijd zijn ze allebei aan het wrijven van je welste. Prachtig gaat het; alleen, ze kunnen onmogelijk de hele deuren afdoen, daarvoor zijn die te hoog, en zichzelf te klein.

„Een stoof,” raadt Jopie aan, „in de keuken staat er eentje, zal ik die even halen?” Met-
een stapt ze de keuken al in. Maar och,

zo'n stoof helpt wel een beetje, maar niet genoeg. Hoe ze zich ook rekken, ze kunnen geen van beiden tot bij de bovenrichels van de deuren reiken.

„Laat dan maar zitten,” zegt Jopie, „moeder doet de deuren toch altijd helemaal, nu kan het voor een keertje wel eens alleen het onderste stuk.”

Maar Mientje vindt dat geen netjes werken, „als je wat doet, moet je het góéd doen,” beweert ze.

Dat is eigenlijk wel waar, vindt Jopie, maar hóé moeten ze dan nu die hoge deuren goed doen?

„Een stoel,” raadt Mientje.

Maar Jopie weet wel, dat moeder dat zeker niet goed zou vinden: met hun voeten op de goede stoelen staan! En de keukenstoel is juist van de week naar blinden Nelis gegaan, die er een nieuwe zitting in zal maken.

„Dat mag niet van m'n moeder,” zegt ze daarom, vastbesloten.

„Je moeder weet er niets van,” zo probeert Mientje haar nog over te halen, „die komt vanavond laat pas thuis, heb je zelf gezegd, en we vegen het trijp weer netjes schoon, als we den stoel niet meer nodig hebben.”

Maar neen, daar wil Jopie niets van weten. Géén stoel.

„Nou, dan géén stoel,” zegt Mientje merkbaar teleurgesteld, en dan even later, weer een beetje opgewekter: „maar heb je dan niet iets anders om op te staan?”

Even denkt Jopie na.

Er is wel wat anders, zeker, het werktrapje, dat moeder gebruikt als ze de glazen zeemt. Dat ze daar niet eerder aan heeft gedacht! Alleen... het trapje staat in de schuur. Het

zal nog een hele toer zijn om het er uit te krijgen.

Maar Mientje vindt dat in 't geheel geen bezwaar: met d'r tweeën krijgen ze het zeker gedaan.

Zo gaan ze dan met d'r beidjes naar de schuur en in een ommezentje hebben ze het trapje zonder ongelukken in huis. Neen maar, dat gaat prachtig. Tot zelfs de bovenste post boven de deur kan nu een beurt krijgen. Prachtig gaat het.... alleen is het gangetje wel wat nauw en zo'n trapje erg onhandig met versjouwen. Ze moeten heel wat moeite doen, willen ze niet tegen de muren stoten. Een paar malen gaat het goed, maar als ze dan eindelijk het trapje voor de keukendeur willen zetten, slaat de bovenkant met een fiksen slag tegen de matglazen ruit.

Hè, wat schrikt Jopie daar van!

De ruit is toch niet kapot?

Neen, zó erg is het gelukkig niet, alleen maar een barstje.

„Dat is niets,“ verklaart Mientje luchtig, „dat ziet je moeder niet eens.“

Jopie is daar nog niet zo zeker van. Als moeder volgende week de ruiten afneemt ziet ze het barstje zeker wèl. En o, wat moet ze dan zeggen? Het was misschien toch niet goed, dat ze Mientje heeft binnengelaten. Die Mientje kan soms zo wild zijn en zo onverschillig. Wie zal zeggen, wat ze straks nog méér verzint!
„Zeg, laten we de ruitjes van de keukendeur zemen met water.“

Zie je, daar heb je het al.

„Neen,“ verweert Jopie zich, „niet met water.“
„Nou zeg, jij weet nou helemaal niet hoe je werken moet. Wie zeemt er nou ruiten met een stofdoek!“

Als Mientje dat zegt, trekt ze verachtelijk haar neus op.

„Toe, laten we nou water nemen,“ dringt ze nog eens bij Jopie aan.

„Neen,“ zegt Jopie, „géén water.“

„Maar waaròm dan toch niet??“

„Omdat m'n moeder de ruiten gisteren pas allemaal gedaan heeft.“

Dat is niet waar: Jopie jukt. Ze voelt dat ze een kleur krijgt tot in haar hals.

Nou, als Jopie dan echt niet wil, dan zal Mientje wel toegeven, dan maar géén water....
Maar voor Jopie is de aardigheid van het werken af.
Eerst die barst in de keukenruit.... en nu heeft ze al ge)òkt óók....

3. NEELTJE EN DE VISSSEN

Maar hoort ze Neeltje daar niet? Meteen doet Jopie de deur van de achterkamer open, waar Neeltje haar middagslaapje doet, in een hoog kinderledikant met aan alle zijden traliewerk. Zie je wel, dat Jopie goed gehoord heeft? Neeltje staat rechtop in haar bedje, haar vingertjes stevig geklemd in het ijzergaas. Daarbij huilt Neeltje; grote tranen rollen over haar wangetjes en een k eel dat ze opzet.... Nou maar, dat is om van te schrikken.

„Zou ze pijn hebben?“ Dat is het eerste wat Jopie denkt.

Maar Neeltje heeft geen pijn, helemaal niet, ze is alleen maar wat angstig geworden, toen ze wakker werd en haar moeder niet in de kamer zag. Nu Jopie voor haar ledikantje komt staan, bedaart ze al. „Zoet maar,“ sust Jopie, „ik zal z  lekkere melk voor je halen en een sneetje brood.“

„Kan ik je helpen?“ vraagt Mientje, die Jopie achterna gekomen is, de achterkamer in.

„Nee, ik zou niet weten waarméé, of ja, tòch, blijf jij even bij Neeltje, dan ga ik haar melk halen.“

Maar Jopie is de kamer nog niet uit, of daar begint Neeltje alweer te schreien. Ze begrijpt er ook niets van, dat haar zusje nu ook al wegloopt en zij alleen gelaten wordt met zo'n vreemd meisje.

„Zoet maar, Jopie komt zó terug,“ zegt Mientje met haar liefste stem. Zelf heeft ze geen kleine zusjes of broertjes. Ze weet eigenlijk helemaal niet, wat ze met zo'n gillend kind beginnen moet. Daarom probeert ze maar zo'n beetje op dezelfde manier te praten, als ze Jopie zo-even hoorde doen.

Maar och, Neeltje luistert naar haar niet. Nòg harder gaat ze te keer.

Dàt heeft Mientje niet verwacht.

Bijna wordt ze boos op Neeltje. Zo'n klein kind zou niet naar haar horen! Stel je voor! Als dan zachte, lieve woordjes niet helpen, wel, dan zal ze het wel eens met een streng gezicht en een boze stem proberen. Maar gelukkig begrijpt ze nog net bijtijds, dat ze Neeltje

daarmee nòg verder overstuur maakt. Ze moet wat hebben om die kleine schreeuwlelijk mee te pááien.

Maar wát?

Mientje kijkt de kamer eens rond, of daar niet iets te ontdekken valt, dat haar op een gedachte kan brengen.

Há, daar heeft ze het.

In een hoek van de kamer staat op een tafeltje een aquarium. Allerlei visjes zwemmen daarin: maanvissen en rouwstaartjes en sluiersstaartjes, en niet te vergeten: goudvissen, prachtige, grote goudvissen. Die vindt Mientje eigenlijk nog het mooist van allemaal; daarom denkt ze, dat Neeltje daar ook wel het meest aardigheid aan zal hebben.

Ondanks het heftig tegenspartelen van het kind, tilt ze Neeltje nu fluks uit haar ledikant. Vooraf heeft ze een stoel klaargezet, vlak voor het aquarium. Daar gaat ze op zitten, en meteen neemt ze Neeltje op schoot. Dan wijst ze naar de door het groenige water schietende goudvissen. „Nou, kijk dan eens naar de mooie visjes,” zegt ze vriendelijk. Even schijnt

het, alsof Neeltje er niets van begrijpt, maar dan opeens begint ze oog te krijgen voor die aardige vlugge diertjes in het aquarium. Ook háár vingertje gaat dan naar het glas.

„Vissies,” zegt ze opgetogen, „mooie vissies.” „Ja, mooie vissies,” moedigt Mientje aan, blij dat het haar eindelijk gelukt is, het kind stil te krijgen.

Dat wordt een heel spelletje: de grote vinger

van Mientje en het kleine vingertje van Neeltje vóór het glas en daarachter de beweeglijke vissen.

Zó zijn ze al spoedig in hun spelletje verdiept, dat ze Jopie niet eens horen aankomen. Ineens staat die bij hen. Mientje schrikt er van, als ze Jopie's stem hoort.

„Niet aankomen, hoor!” waarschuwt Jopie.

„We doen toch geen kwáád?” vraagt Mientje daarop een beetje verwonderd.

Neen, dat is waar, kwáád dóén ze niet, maar vader wil nu eenmaal nooit hebben, dat de kinderen zo dicht bij het aquarium komen.

Vlug zet Jopie nu Neeltje's box klaar, midden in de kamer. Het kost dan even wat moeite om het kind bij de visjes weg te krijgen, maar als Jopie haar belooft, dat ze straks met háár pop mag spelen, die mooie grote, met het rode jurkje aan, waar Neeltje al naar greep, toen ze nog in de wieg lag, nu, dan laat ze zich verleiden en zit ze weldra in de box lief te spelen met Jopie's pop. Het sneetje brood, in de melk geweekt, heeft Jopie haar onderwijl ook opgevoerd.

4. DE TUIN IS DROOG

Als je me nu nog even helpen wilt," vraagt Jopie dan zacht aan haar vriendin, „de tuin is erg droog, heb ik zo-even gezien, die moet nodig gegoten worden."

Nou, daar is Mientje wel voor te vinden.

„Met een gieter?" vraagt ze.

Mientje, die zelf op een bovenhuis woont, verheugt zich er al op, eens heerlijk met water te mogen plassen in Jopie's tuin. Dat lijkt haar nog heel wat fijner dan ruitjes zemen!

„Nee, met de tuinslang," antwoordt Jopie.

Maar dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan.

Jopie heeft wel vaker gegoten, maar dan altijd als hulpje van vader of moeder. Nu moet ze zelf de slang aan de keukenkraan zien vast te krijgen, zó, dat er onder het gieten geen water in de keuken kan lopen. En dat valt nog niet mee. Maar tenslotte lukt het toch.

Mientje heeft onderwijl rustig toegekeken. Van tuinslangen heeft ze geen verstand. Ze

zal wel zo wijs wezen, zich daar niet mee te bemoeien. Als straks de hele keuken onderloopt zou Jopie nog zeggen, dat het háár schuld was! Nou, daar zal ze wel voor oppassen!

Maar als de slang stevig op de kraan zit, dan zal ze vragen, of zij nu het eerst gieten mag. Dat is eerlijk, vindt ze; Jopie de slang in orde brengen en zij gieten!

Doch het schijnt wel, of Jopie het niet eerlijk vindt, ze kijkt tenminste nogal bedenkelijk als Mientje de slang wil opnemen.

„'t Is éérlijk,“ zo begint Mientje zich al te verdedigen vóór Jopie nog maar iets heeft gezegd. „'t Is éérlijk, ik ben aan de beurt om wat te doen.“

„Je kùnt het toch wel?“ vraagt Jopie een beetje angstig.

„O ja,“ antwoordt Mientje, „d'r is nogal wat án. Ik heb al zo vaak mensen tuinen zien gieten, nou. . . .“

„Maar heb je het wel eens zèlf gedáán? Je woont op een bovenhuis, jullie hebt zelf niet eens een tuin. . . .“

„O, maar m'n óme heeft een tuin, veel groter dan die hier van jullie en dien heb ik zo vaak mogen gieten!”

Nu, daar kan Jopie niets tegen inbrengen.

Maar ze weet dan ook niet, dat Mientje erg aan het jokken is.

Ze heeft helemaal geen „ome” met een groten tuin!

Onderwijl heeft Mientje het kraantje opengedraaid. Onder het balansen met den sproeier wordt haar jurk al aardig nat, maar daar trekt Mientje zich niets van aan. Al doende leert men, denkt ze. Zie maar eens, hoe prachtig het gaat: een regen van fijne waterstraaltjes valt neer op de rozen bij de schutting en op de geraniums in het perkje.... en op het schelpenpad. Een beetje bezorgd staat Jopie er bij te kijken. Dat worden zo langzaam-aan plasjes, daar tussen die schelpen. „Je moet niet zoveel water op het pad gieten,” zegt ze eindelijk.

Maar Mientje beweert, dat dat vanzelf gaat, omdat het tuintje zo klein is. In dien groten tuin van haar ome gebeurt zo iets nooit.

Jopie zou willen zeggen: „Ga jij dan altijd maar in dien groten tuin van je ome gieten en laat mij m'n gang maar gaan in ons eigen kleine tuintje.“ Maar dat durft ze niet. . . . Die Mientje is zo bij de hand. Daar kan ze niet tegen op.

„De klimrozen moeten van boven ook nog wat water.“

Dat durft ze nog net te zeggen, als het tuinpad al natter en natter wordt en Mientje de hoge rozen schijnt te vergeten. Doch had ze dat maar niet gezegd, want als Mientje in de gaten krijgt dat je met zo'n slang ook heel gemakkelijk hoog op kan spuiten, nou, dan dóét ze niet anders meer. Dan zou ze wel willen, dat de héle tuin vól klimrozen stond. Hóóg boven de schutting uit richt ze den sproeier.

„Giet toch wat láger,“ waarschuwt Jopie. Doch daar wil Mientje niet van weten. „Echte regen komt óók van heel hoog,“ zegt ze, „hoe hóger hoe béter. Je kunt nóóit hóóg genoeg gieten. In dien tuin van m'n ome. . . .“

„Jawel, in dien tuin van je óme, maar in dien tuin hier moet je toch een beetje lager bij den grond blijven, meisje.“

Van schrik houdt Mientje den sproeier direct al een heel stuk lager en een beetje schuin, heus alleen van den schrik, en niet met opzet. . . .

Meteen springt Jopie een eind op zij. Kletsnat. „Akelige meid,” zegt ze boos.

Een luid gelach klinkt op, van denzelfden kant, waar zo-even die stem vandaan kwam. En dan zien ze het hoofd van buurman boven de schutting uitsteken.

„Zou jullie niet eens ophouden met dat gemors,” zegt hij, „vindt je moeder dat allemaal maar goed? Gauw, doe de kraan in de keuken dicht en berg die slang op. Dat is geen kinderspeelgoed, daar komen maar ongelukken van.”

Nu durft Mientje toch niets terug te zeggen. Met neergeslagen ogen staat ze daar maar. Het sproeiertje, waaruit het water nog steeds wegvloeft, houdt ze slap in haar handen. De plassen op het pad worden hoe langer hoe groter. . . .

Gelukkig is Jopie eindelijk zo slim om naar de keuken te lopen en de kraan dicht te draaien.

Onderwijl zijn zo hier en daar in de buurt ramen van bovenverdiepingen opengeschoven.

„Nou,” vertelt de buurman, „daar is m'n vrouw aan 't kleedjes kloppen in den tuin en daar voelt ze me opeens water op haar hoofd. Het begint te regenen, zegt ze. Maar ik zie nergens regen. Je verbeeldt je wat, zeg ik. Nou, en daar krijgt ze me opeens toch een plens wáter op haar kleren! Als je dat soms verbeelding noemt, zegt ze. Toen zeg ik, daar moet ik het mijne van hebben. Ik had daar al zo wat kindergepraat gehoord in den tuin hiernaast. Dus maar eens even kijken wat daar aan de hand is. Het had niet heel veel gescheeld, of ik had óók nog een straal water in m'n gezicht gekregen. . . .”

„Het is schànde,” zegt de vrouw, „ik begrijp niet dat zo'n moeder dat maar goed kan vinden; dat ze die kinderen niet binnen haalt.” Jopie, die bezig is de tuinslang weer op te rollen, krijgt een kleur van schaamte. Zó wordt er in de buurt over haar moeder gepraat. En dat is háár schuld. Die buurvrouw

weet vanzelf niet, dat moeder niet eens thuis is. Zou ze het zeggen? Neen, maar niets zeggen. Liever zo gauw mogelijk maar naar binnen gaan, h i e r v a n d a a n

Nog vóór Jopie klaar is in den tuin, komt Mientje haar goedendag zeggen. Haar mantel heeft ze al aan. „Ik ga nou maar,” zegt ze, „je hebt toch niks meer voor me te doen, en ik moet ook nodig naar huis. Om halfzes heeft m'n moeder het eten klaar. . . .”

„Het beste met je opoe,” zegt ze nog, als ze al aan de voordeur staat, „en dan zeker tot morgen, op het hoekje, voor de Zondagsschool, om kwart vóór één?”

„Ja,” zegt Jopie een beetje onzeker. Morgen en de Zondagsschool, dat lijkt haar op het ogenblik zo erg ver weg.

En toch is het al Zaterdagmiddag, kwart voor vijf. . . .

„Je komt toch?” vraagt Mientje wat ongeduldig, „je bent toch niet van plan om me te laten staan, zoals vanmiddag?”

„Neen, natuurlijk niet. . . . eh. . . . of ja. . . . wacht maar liever niet.”

„Kom je morgen dan niet?”

„Ik denk van wel, ik wéét het eigenlijk nog niet.”

„Maar waarom dan niet?”

„Dat weet ik niet, maar je moet toch maar niet op me wachten.”

„Nou, óók al goed, hoor, als jij dan dadelijk kwaad bent. Ik kon toch óók niet helpen, dat ik je nat spoot. Dat kwam door dien man, met die bromstem. Daar schrok ik van.”

Maar Jopie heeft geen zin om verder te praten met Mientje.

„Nou, dag,” zegt ze en dan sluit ze de voordeur. Kwaad? Hoe kòmt die Mientje daar bijl Ze is in 't geheel niet kwaad. Maar haar opoe kan toch wel zó erg ziek zijn, dat ze morgen niet weg kan? Dat kan ze vooruit toch maar niet weten? Dat Mientje dat nou niet begrijpt!

V. JOPIE, JOPIE....

Als Jopie alleen in het gangetje staat, en alles wat er dien middag gebeurd is nog eens snel door haar gedachten glijdt, zou ze wel willen huilen. 't Is helemaal niet goed gegaan. Ze had Mientje niet binnen moeten laten. Duidelijk voelt ze dit... nu het te láát is. En ze had moeder zó beloofd braaf op te passen. Och, och, wat zal moeder wel zeggen, als ze den barst ziet in de keukenruit en de plassen in den tuin!

Een boos stemmetje wil Jopie nog even wijs maken, dat moeder dien barst misschien wel niet zal zien, en dat die plassen wel gauw weer zullen opdrogen. Maar ze weet wel beter. Al waren het ook alleen de búren maar, die uit de ramen gekeken hebben en de boze achterbuurman. Die zullen heus wel alles aan moeder oververtellen... En ook al zou moeder er echt nóóit iets van te weten komen, dan blijft het kwaad tòch gedáán. En daar is toch altijd Eén, Die alles weet en alles ziet...

„Mooie vissies.“

Wat is dàt? O, Neeltje natuurlijk. Die schijnt in haar eentje nogal pret te hebben. Jopie hoort haar krááien van plezier.

Toch eens even kijken, wat dat kind uitvoert. Jopie heeft het zó druk gehad met Mientje en den tuin, dat ze aan Neeltje zelfs niet meer heeft gedàcht....

Meteen draait ze de kruk van de achterkamerdeur om en duwt ze de deur zachtjes open. Met opzet zachtjes, om Neeltje niet te storen, ze wil immers weten waarmee die kleine zo'n plezier heeft?

Maar dan houdt ze de kruk nog even langer vast.... van schrik. Want wat ziet ze daar? Neeltje bovenop een stoel, met haar lijfje geleund over den bovenrand van het aquarium. Met haar handjes plenst ze in het water en grijpt ze naar de gladde vissen. „Mooie vis-sies,” roept ze, als ze er eentje bijna te pakken heeft.

Even weet Jopie niet wat te doen.

Ieder ogenblik kan het aquarium van het tafeltje schuiven. Maar als ze roept en Neeltje schrikt, gebeuren er zéker ongelukken.

Zacht sluipt ze daarom nader en dan grijpt ze Neeltje op het onverwachts van achteren beet. Natuurlijk zet Neeltje, die op zo iets niet bedacht is, een keel op.

„Wil je wel eens stil zijn! Je bent een stout kind,” zegt Jopie boos.

Maar daar begrijpt Neeltje nu toch heus niets van. Ze is toch niet stout? Ze speelde lief met die mooie vissies. Jopie is stout, om haar van dat aardige spelletje weg te trekken en haar zo te laten schrikken!

„Wil je wel eens stil zijn,” gebiedt Jopie nog eens.

En dan zet ze het tegenstribbelende Neeltje met een smak terug in de box. „Hoe is ze er uit gekomen?” vraagt ze zich onderwijl af. Maar dat behoeft ze feitelijk niet te vragen, want dat ziet ze duidelijk genoeg. Tussen de box en het aquarium staat nog steeds de stoel, waarop Mientje gezeten heeft, met de stoof er vóór. Die hebben ze allebei vergeten op d'r plaats te zetten, toen ze de kamer uitgingen.

Die Mientje toch.... ja die Mientje. Maar evengoed „die Jopie”. Zij heeft er toch óók niet aan gedacht?

Neeltje, die kleine slimmerd, heeft nu eerst haar poppenstoeltje in een hoek van de box gesleept. Toen is ze aan het klauteren gegaan: van het poppenstoeltje over het hekje op de stoof. En van de stoof op den stoel. Toen was ze vlak bij de visjes. O die Neeltje!

Als er nu verder maar geen akelige dingen zijn gebeurd! Jopie zal maar eens beginnen met den stoel en de stoof weg te zetten. Als

vader straks thuiskomt en hij hoort, dat zijn aquarium bijna is omgevallen, nou, dan zit er wat voor haar op!

Toch even kijken, of er werkelijk niets met het aquarium is gebeurd. . . . o, o, o, daar heb je het al: daar ligt de móóiste, gróóste goudvis dood op den bodem! Die heeft den greep van Neeltjes stevige knuistjes niet kunnen verdragen. Wel is hij met zijn glibberig, beweeglijk lijfje nog net tussen haar vingertjes doorgesloten, doch daarbij zijn z'n vinnen beschadigd en is zijn fijne tere huidje verwond. Toen kon hij niet fiks meer zwemmen en het ademen ging al moeilijker en zwaarder, tot hij langzaam naar den bodem van het aquarium zonk en in het zand verstikte. Die grote mooie goudvis, waar vader altijd zo trots op was, omdat hij in het aquarium van een heel klein visje tot zo'n groten vis was gegroeid. . . .

In haar angst loopt Jopie naar de keuken om het schepnet te halen; die dode vis moet er uit, en wèg, vóór vader thuiskomt.

Met tranen van angst en spijtigheid in haar ogen, haalt Jopie den vis op. Maar als ze hem

in het schepnetje heeft, weet ze niet, waar ze hem laten moet. In den asbak? Maar dan ziet moeder hem, den eersten den besten keer, dat ze daar wat ingooit.

Ha, daar schiet haar wat in de gedachten.

Ze zal het visje in een papiertje doen en het dan zó achter in den tuin begraven. Het is wel een griezelig werkje, maar de enige manier om van dien doden goudvis af te komen.

In den tuin gluurt Jopie schuw naar rechts en naar links en naar de ramen van de bureu en naar de schutting. Als die nare buurvrouwen nu maar niet net kijken en als er nu maar geen buurmannen op laddertjes klimmen om over de schutting te zien, wat zij nú weer uitvoert. Dan kunnen ze nog méér aan moeder vertellen. . . .

Even lucht het Jopie op, dat ze den vis nu tenminste kwijt is. Even. . . . maar dan begrijpt ze, dat ze een erg dom meisje is geweest: of vader dien vis niet missen zal! Vader kan nog beter een dóden vis vinden dan helemáál geen vis! Er gaan immers ook wel eens vissen dood in een aquarium, zónder dat een klein meisje ze

met haar handjes heeft aangerakt? Maar zó
maar verdwijnen uit het aquarium, dat doen
ze nooit. . . .

O, o, o, wat is ze verschrikkelijk dom geweest!

VI. EEN MOEILIJKE AVOND

Als vader thuis komt, vindt hij een meiske met rood-beschreide ogen en géén moeder en géén eten klaar. Zo goed mogelijk vertelt Jopie, wat er aan de hand is, en wat vader dan nog niet begrijpt, verklaart het groene telegram voor den spiegel.

„Nou, dan gaan we samen maar eens in de keuken kijken, of daar niet wat eten voor ons te vinden is,” zegt vader vriendelijk, als hij alles weet. Hij denkt natuurlijk, dat Jopie er zo opgewonden uitziet, omdat haar opoe ziek is en omdat ze zolang alleen thuis is geweest. „Als moeder er niet is, gaat het toch maar nooit goed,” denkt vader. Hij zal nu proberen zijn verdrietig dochttertje wat op te beuren. Vertrouwelijk neemt hij Jopie bij de hand en dan stappen ze zo saampjes naar de keuken....

O, wat zou Jopie dat fijn vinden.... als....
als....

Als er van binnen geen stemmetje was, dat

zei: „zo'n goeien, lieven vader heb jij nou bedrogen! Bah, wat ben jij een slecht kind!”

Op hun rondgang langs de keukenkastjes vinden ze een schaaltje koude aardappelen, overgebleven van het middagmaal van gister. Die zal vader lekker opbakken. Dan eten ze vanavond brood met warme gebakken aardappeltjes. Knus, zo met d'r beidjes, want vader zal eerst Nééltje naar haar bedje brengen. Het wordt hoog tijd voor zo'n kleine dreumes. Ze zit half te dutten in haar box.... Als Jopie dan onderdehand de tafel dekt....

Als vader Neeltje opneemt, slaan Jopie de angsten om het hart: Neeltje moest eens over visjes gaan praten!

Maar dat doet ze gelukkig niet.

Ze begrijpt toch zeker wel, dat ze kwaad gedaan heeft.

Ze weet toch wel, dat ze niet uit de box mag klauteren?

Of misschien heeft ze ook wel te veel slaap om te praten....

Geen half uur later staan de aardappeltjes op tafel, dampend en geurig. Maar Jopie heeft

in 't geheel geen trek in eten. En toch heeft ze sedert vanmiddag niet gegeten. Vader begrijpt er niets van: anders houdt ze zo veel van gebakken aardappeltjes.

„Jij moet straks maar gauw naar je bed toe,“ zegt vader, „maar denk er om, als je morgenochtend wakker wordt, zijn de aardappeltjes op, hoor!“

Vader bedoelt dat als een grapje.

Maar Jopie hoort bijna niet eens wat vader zegt.

Ze zit maar met een sip gezichtje recht voor zich uit te kijken.

Zo'n Jopie toch. Vader begrijpt er heus helemaal niets van.

Zou Jopie dan zó verdrietig zijn?

„Kwam moeder nu maar gauw thuis,“ denkt vader, „moeders kunnen de kinderen altijd nog veel beter troosten dan vaders.“

Vader kijkt eens naar de klok.

Bijna negen uur.

Moeder komt laat. 't Is zeker wel heel erg met opoe....

„Zeg Jopie,“ zegt vader opeens, „weet je wat

jij nu eens doen moest?"

„Nee va."

„Nou, jij moest me m'n portemonnaie eens aangeven, hij zit in m'n rechterjaszak. Je weet wel, van m'n overjas, die in de gang aan den kapstok hangt."

Vlug doet Jopie wat vader vraagt.

„Alstublieft, vader."

„Mooi zo."

Meteen maakt vader de portemonnaie open en haalt hij er een kwartje uit. Een nieuw blinkend kwartje.

Dat stopt hij Jopie in haar hand en dan zegt hij: „Ziezo, nu ga jij eens zo'n lekkeren koek kopen, zo eentje met sucade, je weet wel, waar moeder zo veel van houdt, voor morgen bij de koffie."

Nou, dat laat Jopie zich geen tweemaal zeggen.

Wat zal moeder blij zijn met dien lekkeren sucadekoek!

Moeder!

Moeder is nog steeds niet thuis.

Jopie kijkt óók al eens naar de klok.

Vijf over negen.

Geen minuut later loopt ze op straat en een ogenblikje daarna staat ze in den kruidenierswinkel van baas Bol. Gelukkig wordt ze gauw geholpen, want het is niet druk bij baas Bol. Er zijn maar een paar klanten vóór haar. Als ze haar koek heeft, neemt ze hem onder haar arm en loopt ze er mee op een drafje naar huis terug.

De voordeur heeft ze op een kiertje laten staan, ze kan er dus zó in, ze hoeft niet eerst te bellen.

Maar als ze dan de huiskamerdeur opendoet, schrikt ze geweldig: Daar staat vader voor het aquarium!

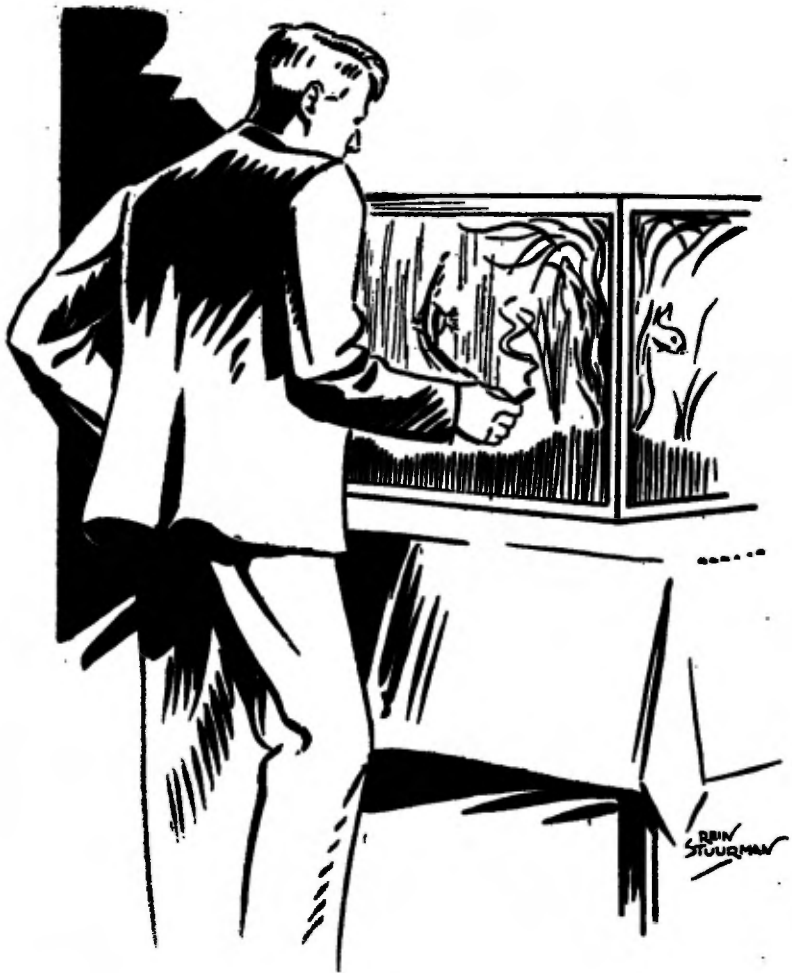
Vader hoort Jopie niet eens binnenkomen. Zó kijkt hij naar zijn vissen. „'t Is vreemd, 't is erg vreemd,” hoort Jopie hem zacht zeggen.

Jopie begrijpt heel goed, wát vader zo vreemd vindt.

Ze voelt ook, dat ze een erge kleur krijgt.

Zou ze...? O, neen. Ze dèrft niet. Heus niet. Het is allemaal véél te erg.

Snel legt ze den koek op tafel en twee centen

terug. Het was vandaag reamedag, nu kostte de koek maar drie en twintig centen.

„Nacht vader,” zegt ze dan schuchter.

„Ga je nu maar naar bed?” vraagt vader, die zich onderwijl heeft omgekeerd, „nu dat is ver-

standig, hoor. Je slaapt vannacht maar lekker, dan ben je morgen weer een flinke meid." Dan buigt hij zich naar Jopie over, om haar een ferm nuchter te geven.

„Och, och, wat is dat kind warm," denkt vader.

Zo-even aan tafel zag ze zo witjes en nu heeft ze weer zulke rode, hete wangetjes. 't Lijkt wel of Jopie koorts heeft. Als ze nu óók maar niet ziek wordt!

„Kun je jezelf helpen met uitkleden, of moet ik daaraan te pas komen?" vraagt vader nog. Nou, maar dat kan Jopie zelf wel, hoor. Ze is toch al tien?

Ja, dat weet vader zo precies niet. Moeder gaat anders toch ook nog altijd even naar haar toe? Maar als Jopie het alleen af kan, des te beter. Vaders hebben maar weinig verstand van kinderen naar bed brengen. Dat kunnen moeders altijd veel beter.

Moeder! Nog steeds is ze niet thuis. Och, wat komt ze laat.

Er zal toch niets gebeurd zijn? Een treinongeluk....

Maar neen, vader wil niet zulke nare dingen denken. Moeder zal zo lang mogelijk bij opoe willen blijven. Misschien komt ze vanavond wel pas met den laatsten trein.

Maar als moeder zó lang wegblijft, nu, dan zal het toch ook wel héél erg met opoe zijn. . . .

VII. DROMENLAND

Jopie is altijd een flinke meid geweest, nooit bang alleen, of schrikachtig in het donker.

Maar dien Zaterdagavond is ze toch heus wèl bang.

Ze durft eigenlijk niet eens te bidden.

Haar avondgebedje raffelt ze af. Foei, zo oneerbiedig.

Dan draait ze het licht uit en kruipt ze fluks in bed. Het dek trekt ze hoog op, ofschoon het helemaal niet koud is, en haar ogen knijpt ze stijf toe.

Van het kleinste geruchtje, van de bureu, of van de straat, schrikt ze.

Vreselijk ook, wat er vandaag allemaal is gebeurd!

Opoë ziek, moeder weg, al het kattedwaad vanmiddag en tot slot het bedrog met den doden goudvis.... O, als moeder toch wist, dat ze zó slecht haar woord heeft gehouden.... En als vader wist, dat ze hem zó bedrogen heeft....

Hoe zal dat ooit, óóit weer goed kunnen worden....?

Moest ze maar niet liever naar vader toegaan en hem alles eerlijk vertellen?

O, wat zou Jopie dat graag doen.... als ze maar durfde. Nooit zal ze vader meer als een eerlijk kind onder de ogen kunnen komen en nooit meer zal ze moeder zonder schaamte durven aanzien....

Nooit, nooit, nooit....

En toch zal ze morgenochtend weer met vader en moeder aan de ontbijttafel zitten en aan vaders hand naar de kerk gaan....

O, als Jopie maar gróót was, dan wist ze wel, wat ze deed: dan ging ze zich nu direct aankleden en dan zou ze stil weglopen, héél ver weg....

Maar waarheen dan.... en nooit meer terugkomen?

Ja, dat weet Jopie niet, daar wil ze nu ook niet aan denken, ze zou alleen maar weg willen lopen....

Zo'n domme Jopie! Alsof ze het dan nog niet veel erger zou maken! En of je ergens op de

wereld beter kan zijn dan bij je vader en je moeder! Och, Jopie wéét dat wel. Ze haalt zich alleen maar domme, dwaze dingen in haar hoofd, omdat, wat er gebeurd is, zo héél, héél erg is en ze maar niet begrijpen kan, hoe het ooit weer goed kan worden....

Zo valt Jopie eindelijk in slaap, een onrustigen, lichten slaap, waarin ze wonderlijke dromen droomt....

Van Mientje droomt ze; dat die met de tuinslang het huis in wil. Jopie probeert haar tegen te houden, maar Mientje is veel sterker dan Jopie. Ze doet toch haar zin. Ruw stoot ze Jopie opzij en dan rent ze de keuken door, met de lekkende tuinslang, die maar steeds langer schijnt te worden.... de gang door en de kamer in.... En dan gaat me die Mientje daar zonder blikken of blozen de mooie meubels nat spuiten. Het is gewoon verschrikkelijk, alles nat: de tafel, de stoelen, het buffet, de gordijnen, het behang en het bedje van Neeltje.... De vloer drijft van het water.... Hele plassen op het kleed en op het zeil.... Jopie wil huilen, maar ze kan niet huilen en

Mientje staat maar te spuiten en onderdehand lacht ze, een harden, lelijken lach. „Je kunt nooit hoog genoeg spuiten,” zegt Mientje, „en die plassen op het kleed kunnen nooit groot genoeg zijn.”

Met een angstschreeuw wordt Jopie wakker. Heeft ze gedróómd, of is het echt waar, van dat water in de kamer? 't Lijkt wel, of Mientje háár óók al heeft natgespoten, zó warm is Jopie. Ze ligt met dit zachte weer ook veel te diep onder de dekens. Haar kleren kleven aan haar lijf en het dek drukt allerakeligst zwaar. Ze probeert het wat weg te trappen, maar als haar ene been daarbij bloot komt, voelt ze toch wel, dat het buiten het dek lang zo warm niet is, als ze een ogenblik heeft gedacht. Het ligt aan haar zelf dat ze het zo benauwd heeft en niet aan de dekens. Ze is vast ziek, ze zal koorts hebben. . . .

En toch is het niet alleen maar een nare droom.

Er zijn ook wèrkelijk nare dingen gebeurd. . . .

Jopie is nu klaar-wakker. Ze herinnert zich alles weer.

Bij de buren kraait een haan....

Och, wat schrikt die Jopie daarvan.

Maar waarom dan toch? Die haan zit veilig in zijn hok, die zal zeker niet bij Jopie komen om haar kwaad te doen....

Al wel tienmaal heeft ze zich omgedraaid in haar bed.

Op haar linkerzijde heeft ze gelegen en op haar rechterkant en op haar rug. Maar hoe ze zich ook keert, ze kan maar niet lekker, rustig liggen. Het is, of alles haar pijn doet.

Heel, heel lang duurt het, eer ze opnieuw in slaap valt.

En dan gaat ze alweer zo raar dromen.

Nu van Neeltje, dat die al de vissen doodgeknepen heeft.

Met schepnetjes vol haalt Jopie ze uit het aquarium, maar dat schijnt niets te helpen.

Telkens zijn er méér dode vissen, honderden en honderden....

VIII. TANTE LENA

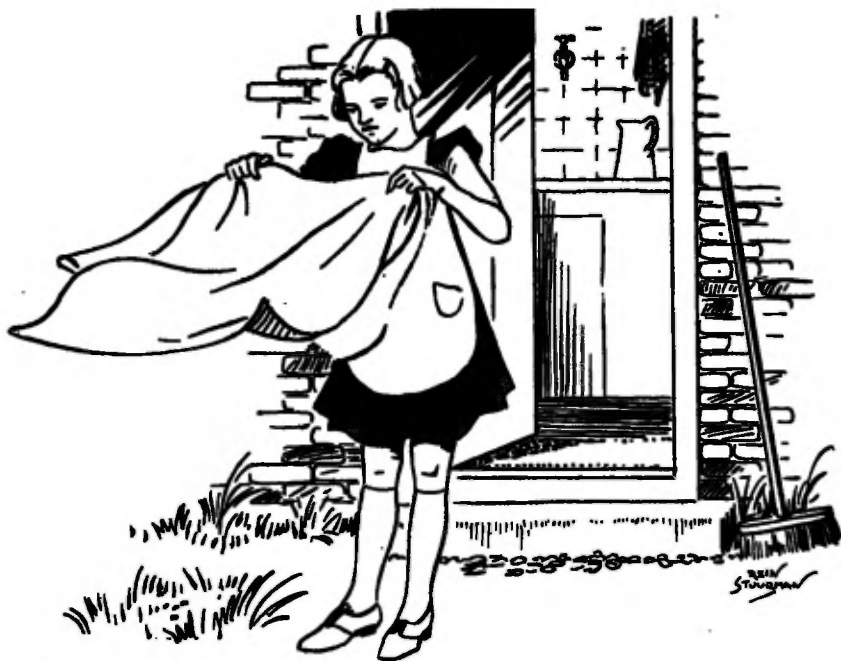
Vader moet Zondagsmorgens wel drie-maal roepen eer Jopie wakker wordt en opstaat. En als ze dan eindelijk in de huiskamer verschijnt kijkt vader haar lang en ernstig aan. „Wat heeft dat kind toch?“ denkt hij, „anders heeft ze toch niet zulke donkere kringen onder haar ogen?“ Maar Jopie klaagt zelf nergens over, vader zal dus maar niet verder vragen. Een ziek dochttertje kan hij nu helemaal niet gebruiken.

Moeder is niet teruggekomen, ook niet met den laatsten trein.

Een tweede groen briefje steekt in den spiegel. . . .

Als om halfnegen het ontbijt is afgelopen trekt vader zijn jas aan en zet hij zijn hoed op. „Ik moet nog even weg,“ zegt hij tegen Jopie, „als jij nu onderwijl de tafel opruimt en Neeltje aankleedt, kunnen we misschien straks nog naar de kerk.“

„Ja, Vader,“ belooft Jopie, maar lang niet zo vrijmoedig als ze gister aan móéder beloofde

goed voor alles te zullen zorgen.

Als vader de deur uit is brengt Jopie voorzichtig de kopjes en bordjes naar de keuken. Het tafelkleed schudt ze uit op het plaatsje.

Als dat ook klaar is, gaat ze Neeltje helpen.

O, wat doet Jopie dat allemaal flink en goed.

Als moeder nu vlak achter haar stond, zou ze niet beter haar best kunnen doen.

Om even halftien is vader al weer thuis. Jopie en Neeltje zijn dan allebei klaar om met vader mee te gaan en de huiskamer ziet er ook

netjes en opgeruimd uit. „Best gedaan, hoor,” prijst vader, en meteen klopt hij Jopie goedkeurend op haar schouder.

„En nu maar mee, jongens,” zegt hij opgewekt. Meteen tilt hij Neeltje op zijn arm.

Onderweg vertelt vader, dat moeder nog wel een paar dagen in Utrecht zal blijven. Het is werkelijk heel erg met opoe, maar als ze goed verzorgd wordt, dan kan ze misschien nog beter worden. Nu heeft vader met tante Lena afgesproken, dat Jopie en Neeltje dáár logeren mogen tot moeder weer thuis komt. Zo even is hij bij tante Lena geweest, om te vragen of ze de kinderen hebben kon. Nu, voor een paar dagen zou dat wel gaan, dacht ze. En vader moest Neeltje nu maar direct bij haar brengen, heeft ze gezegd, dan kan hij met Jopie vanmorgen naar de kerk gaan.

Zo praat vader onderweg met Jopie.

Over de vissen zegt hij geen woord.

En toch heeft hij gisteravond een hele poos voor het aquarium staan kijken, en móét hij gezien hebben, dat de mooie grote goudvis er niet meer was.

Jopie kan aan bijna niets anders meer denken dan aan dien goudvis.

Op straat en in de kerk en als vader met haar praat.

Ook 's middags, bij tante Lena, is ze zó stil, dat het tante opvalt.

„Jopie schijnt het zich erg aan te trekken,“ zegt ze tegen vader, als Jopie even de kamer uit is.

„Ja,“ antwoordt die, „dat heb ik ook al gedacht. Ze ziet er slecht uit en ze is erg afgetrokken. Toch geloof ik niet, dat ze ziek is.“

„Nee,“ zegt tante dan weer. „Als ze ziek was, zou ze wel over iets klagen. Ik denk, dat als ze vannacht eerst maar eens lekker geslapen heeft, ze morgen wel weer de oude zal zijn.“

„Nou, dat denk ik ook,“ zegt vader, „bij tante Lena zal ze wel gauw opknappen.“

Maar Jopie knapt niet op.

Iederen nacht slaapt ze slechter en iederen dag ziet ze er bleker uit.

„Trek je er toch niet zoveel van aan,“ zegt een boze stem in Jopie's hart, „niemand weet immers wat er gebeurd is: vader niet en moeder

niet en als je moeder over een poosje weer terugkomt en jullie gaat weer naar je eigen huis, wel, dan is die vis allang vergeten...."

Maar daar is óók een stemmetje, dat van heel andere dingen spreekt, dat het heeft over „eerlijk zeggen“ en „vergifenis vragen“.

Jopie weet heel goed naar welk van die twee stemmetjes ze luisteren moet. Natuurlijk naar het góóde stemmetje!

Maar dat is moeilijk, heel moeilijk. Nooit heeft Jopie geweten, dat dit zó moeilijk kan wezen.

Iederen middag neemt ze zich voor, om het nú toch maar te zeggen, straks, als vader komt. en iederen avond, als ze naar bed gaat, vindt ze zichzelf een laf kind, omdat ze het nu alweer n i e t heeft durven zeggen.

De week loopt alweer teneinde. Het is Vrijdag. Dan komt bij tante Lena de was thuis. 's Avonds, als Jopie naar bed is, maakt ze den groten zak met ondergoed en lakens en slopen en handdoeken open. Even natellen en vergelijken met de waslijst. Ja, het klopt alle-

maal precies. Nu gaat ze aan het opvouwen. Het goed komt op nette stapeltjes te liggen. Oom is naar een vergadering, met Jopie's vader. Als de mannen straks thuishkomen moeten ze haar nog maar eventjes helpen met de lakens. Die zijn zo groot, die kan ze alleen niet baas.

Als de was klaar is, is het al heel laat. Zelfs voor grote mensen hoog tijd om naar bed te gaan. Toch wil tante graag nog even de stapeltjes in de linnenkast bergen.

Die kast staat op de kamer waar Jopie slaapt. Tante loopt op haar tenen, om Jopie niet wakker te maken en het licht durft ze niet eens aan te knippen. Van de gang komt wel een beetje schijnsel. Daar zal tante het mee proberen te doen.

Ze weet zó goed den weg in haar linnenkast, dat ze het goed misschien wel helemaal in het donker zou kunnen opbergen.

Zo in het voorbijgaan kijkt ze eens even naar Jopie.

Slaapt dat kind nou, of slaapt ze niet?

Even aarzelt tante, maar dan wéét ze het ook:

Jopie doet alsof ze slaapt... maar ze is klaar-wakker.

„Jopie,” zegt tante zacht.

Zie je wel, dat ze niet slaapt. Daar slaat ze haar ogen op.

„Slaap je nog niet, kind, of ben je nu net pas wakker geworden?”

„Ik slaap nog niet, tante.”

„Nog helemaal niet geslapen?” vraagt tante verwonderd, „en het is nu over elfen. Om acht uur ging je naar bed. Hoe komt dat?”

„Weet niet, tante.”

„Je bent toch niet ziek?”

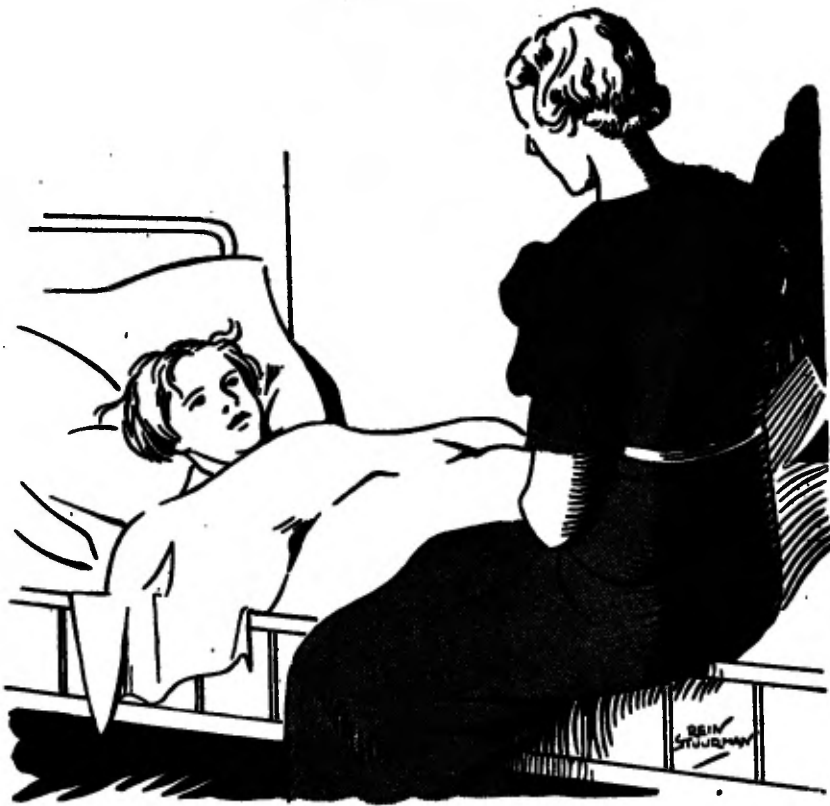
Tante's stem klinkt heus erg bezorgd.

„Nee, tante, ik ben niet ziek.”

„Nou, dan scheelt er toch wat anders aan...? 'n Gezond kind ligt toch niet drie uren wakker voor ze in slaapt valt.”

Tante zegt dat laatste nog meer tot zichzelf dan tot Jopie

Jopie begrijpt direct, dat tante het hier niet bij laten zal. Tante zal zeker verder vragen, en dan helpt er geen lieve-moedertje meer aan,

dan moet ze àlles vertellen....

Tante Lena draait nu het licht op, ze sluit de gangdeur en ze komt op den rand van Jopie's bed zitten.

Jopie's handen neemt ze in de hare, en dan zegt ze vriendelijk:

„Nu moet je eens heel eerlijk aan tante zeggen, wat er aan scheelt.“

Niet dadelijk geeft Jopie antwoord.

Heel even denkt ze er over om te zeggen, dat er niets is.

Maar dat is jokken; daarmee zou ze alles nòg erger maken.

„Ik zou het nu maar gauw allemaal vertellen,” dringt tante zachtjes aan.

't Is net, of tante alles al wéét, zó praat ze. Maar dat kàn toch niet, of... zou het wáár zijn, dat als je kwaad gedaan hebt, dat wel eens op je voorhoofd staat te lezen?

„'k Ben erg ondeugend geweest....” bekent Jopie.

„Erg ondeugend geweest?” herhaalt tante, „dat is niet mooi, en wannéér dan wel?”

„Zaterdagmiddag.”

„En nu is het al bijna wéér Zaterdag. Jopie, Jopie....”

Daar is wel een beetje verwijt in tante's stem, maar ook droefheid.

Ook al zou tante nu héél boos op haar worden, en Jopie weet dat ze dit verdient, dan zou ze tòch weten, dat tante Lena een lieve tante is....

Dat maakt iets week in Jopie's hart en dat maakt iets los.

Er komen waterlanders....

Tante laat dat maar even begaan, maar dan moet ze toch verder vertellen.

En Jopie vertelt, het hele droeve verhaal.

„Dat je toch niet eerder gesproken hebt, kind, foeil” zegt tante op het eind.

„En dan moet je me toch ook eens vertellen, als jij deze week 's avonds en 's morgens je gebedje deed, voelde je dan niet, dat je zo niet voort mocht gaan? Je hebt toch wel gebeden?”

„Ja.... eh.... ja....” aarzelt Jopie.

Ze voelt nú pas goed, dat even gauw een gebedje afraffelen toch eigenlijk geen bidden is.

„Jopie, Jopie,” zegt tante nog eens weer, „geen wonder, dat jij zo'n akelige week hebt gehad.”

Nog veel meer praat tante met Jopie.

En het is bijna middernacht, als Jopie naast tante neergeknield voor haar bed, haar kwaad belijdt en vraagt, of de Lieve Heiland haar vergiffenis wil schenken.... en of Hij haar ook moed wil geven om alles eerlijk aan vader te zeggen....

IX. ZO'N LIEVE VADER

Jopie heeft heus nog even gedacht, dat tante wel een goed woordje voor haar zou doen bij vader. Maar dat was helemaal verkeerd gedacht. Die goeie, lieve tante werd, toen Jopie dáárover begon, ineens héél streng. „Geen denken aan,” zei ze, „zelf heb je kwaad gedaan, en zèlf vertel je alles aan je vader. Je bent toch geen klein kindje meer, dat nog niet goed wist wat ze deed en zich nu wel zo'n beetje achter tante's rokken verschuilen kan?”

Dat het niet gemakkelijk voor Jopie is, dat begrijpt tante wel, maar nu Jopie gebéden heeft, moet ze ook geloven, dat de Heere haar het kwaad vergeven heeft en dat Hij haar zeker helpen zal, straks, als ze voor vader staat.

Het is moeilijk, maar het kàn.

Alléén zou ze het misschien niet kunnen, „maar wie bidt, ècht bidt,” zegt tante, „die kan alles wat hij móét.”

De Heere wil, dat Jopie alles aan vader vertellen zal en omdat Hij het wil, en Jopie aan

Hem om moed gevraagd heeft, daarom kan ze het ook.

„Misschien ken je dat mooie versje wel, dat begint: ga niet alleen door 't leven,” zegt tante, „als je het niet kent, zal ik het je wel eens leren. Wie niet meer bidt, die gaat alléén door het leven en het versje zegt: die last is veel te zwaar. Dat heb jij ondervonden. Laat het bidden maar nooit meer na, wát er ook gebeuren mag. 't Was erg, wat je me verteld hebt, maar dat je niet meer bidden durfde, dát was toch het allerergste.”

Twaalf uur slaat de klok, als tante Jopie nog een extra-nachtzoen geeft en met een laatste: „en nu gauw gaan slapen, hoor, niet verder meer piekeren,” de kamer verlaat.

Twaalf uur! Zo laat is Jopie nog nooit wakker geweest.

Als tante haar den volgenden morgen om zeven uur roept, is het net of Jopie van heel ver moet komen. Ze is bijna niet wakker te krijgen en dan is ze heel verwonderd, dat het al licht is, en dat ze moet opstaan. Ze ligt toch pas in haar bed? Tante lacht. „Mis, hoor Jo-

pie," zegt ze, „het was gisteravond wel erg laat, véél te laat voor een klein meisje, maar je hebt toch verder den helen nacht geslapen als een marmotje. Dat zal je goed gedaan hebben. En nu maar fluks uit de veren en vanavond maar eens heel vroeg naar je bed."

Onder het aankleden denkt Jopie voortdurend aan wat er straks gebeuren moet. Eerst ziet ze er nog wel erg tegen op, maar als ze dan bedenkt wat tante gisteravond gezegd heeft, dan vindt ze het toch niet meer zó erg. Ze is immers niet alleen? Ze heeft gebeden en mensen en vanzelf ook kinderen, die bidden, die behoeven niet bang te zijn.

Wat is Jopie bang geweest, ál die dagen!

Nú hoeft ze niet meer bang te zijn.

Nu ze gebeden heeft en nu de Heere haar het kwaad vergeven heeft.

En toch voelt Jopie zich aan tafel niets op haar gemak.

Je zou denken dat ze nog niet goed wakker was.

Ze zit maar op haar bordje te kijken.

En ze heeft van die hoogrode slaapkoontjes. De boterhammen smaken ook niet zo lekker als anders.

Ze zit maar te bedenken hoe ze het zeggen zal.

Tante kijkt al eens naar Jopie.

En vader schijnt ook al te merken, dat er iets aan de hand is.

Eindelijk zegt tante: „Ik dacht dat Jopie nog iets aan vader zeggen wilde.”

„Aan mij iets zeggen?” vraagt vader.

„Ja, ja,” helpt tante, „daar is iets gebeurd, Zaterdagmiddag al, en dat wilde Jopie nu wel graag aan vader zeggen. Ze had dat al veel eerder willen doen, maar ze durfde het niet.”

„Dan is dat zeker wel iets ergs,” veronderstelt vader.

„Ja, zeker, het is erg,” antwoordt tante.

„Nou, dan ben ik wel erg benieuwd om dat erge te horen,” zegt vader en hij gaat er helemaal voor zitten om goed naar Jopie te kunnen luisteren.

Nu, dan moet Jopie wel vertellen: van Mientje en van het werktrapje en de gebarsten ruit

en van Neeltje en van het gleten van den tuin en van den buurman en van den goudvis.... Zo nu en dan helpt tante haar even, als vader vraagt hoe dat toch allemaal mogelijk was. Hij heeft dien goudvis Zaterdagavond al gemist, maar niet gedacht, dat Jopie daar iets van af wist. Hij was van plan moeder er naar te vragen, als ze weer allemaal thuis waren. Als hij eindelijk alles weet, zegt vader: „Jij bent een domme meid geweest, om die Mientje binnen te laten. Het is nu allemaal tamelijk goed afgelopen, maar er hadden grote ongelukken kunnen gebeuren. Maar gedane zaken nemen geen keer. Jij bent ook eigenlijk wel een beetje klein om alleen thuis te wezen met zusje. Gelukkig maar dat tante zo gauw haar huis voor ons heeft open gezet. En vanmorgen schrijft moeder juist, dat het met opoe een beetje vooruit gaat. Moeder hoopt Maandag weer thuis te komen.”

„En bent u nu nog erg boos op me, vader?” vraagt Jopie zachtjes.

Ze is onderwijl van haar stoel opgestaan en ze staat nu vlak aan vaders knie.

„Zullen we dan nu maar niet boos meer zijn op Jopie?“ vraagt vader aan tante Lena.

„Jopie heeft er erge spijt van,“ zegt tante, „en ze heeft een heel nare week gehad. Ze durfde maar gebedje zelfs niet meer op te zeggen.“

„Domme meid,“ zegt vader dan, „je moet voor je ouders nooit iets verbergen, altijd maar z e g g e n, al is het n o g zo erg. Met verzwijgen maak je het altijd nòg erger. . . . ook voor jezelf. . . . dat heb je nu ondervonden. . . . en dan zullen we er nu maar niet al te veel meer van zeggen. Alleen dit nog: met dat Mientje moet je maar een beetje oppassen. Dat is een raar klantje, als ik zo hoor. Die moet je tenminste maar nooit meer binnenhalen, als je alleen thuis bent.“

„Nee va.“

„En dan nu maar geen tranen meer en geen angst. Het is nu alles voorbij.“

Meteen tilt vader Jopie op zijn knie en geeft hij haar op elke wang een klinkenden zoen. Zo'n lieve vader.

's Middags, het is weer Zaterdag, gaat Jopie

met tante Lena mee boodschappen doen. Tante heeft een groten legen jampot meegenomen. Daarin zullen ze een mooien goudvis kopen, dien Jopie uit haar eigen spaarpot betalen zal.

Daar zal ze vader fijn mee verrassen.

Dan gaan ze met d'r beidjes, tante Lena en Jopie, naar Jopie's huis, om den boel wat op te knappen, zodat moeder, als ze Maandag thuis komt, alles netjes en opgeruimd vindt. Jopie mag fijn helpen. En òf ze haar best doet! De nieuwe goudvis zwemt in het ruime aquarium zó vrolijk rond, alsof hij er in geboren is.

Tante zingt onder haar werk het mooie lied,
dat ze Jopie ook leren zal:

Ga niet alleen door 't leven,
Die last is u te zwaar.
Laat Eén u sterkte geven,
Ga tot uw Middelaar!
Daar is zoveel te klagen,
Daar is zoveel geweest,
Daar is zoveel te dragen,
Ga niet alleen!

Jopie wrijft met een grote lap al de stofjes van
de stoelen.

Keurig doet ze dat en onderwijl luistert ze
naar het zingen van tante.

Mooi is dat, zó-mooi, dat Jopie eventjes op-
houdt met stoelen wrijven.

Neen, ze zal het niet meer vergeten.... hóé
erg iets ook is, als je bidt, dan kan het altijd
nog goed komen....., dan ben je niet meer
alleen....

Maar als je geheimen hebt voor vader en
moeder en niet meer durft te bidden....

ja.... dan wordt alles donker.... dan moet
je den zwaren last alleen dragen....

Jopie rilt als ze daaraan denkt....

INHOUD

	Blz.
1. Jopie durft het aan	7
2. De vergeten afspraak	15
3. Neeltje en de vissen	26
4. De tuin is droog	31
5. Jopie, Jopie	40
6. Een moeilijke avond	47
7. Dromenland	55
8. Tante Lena	60
9. Zo'n lieve vader	70